

သုတေသနအဆိုပြုလွှာ ကနဦးစိစစ်ရွေးချယ်ရေးအဖွဲ့၏
ဒုတိယအကြိမ်အစည်းအဝေး အခမ်းအနားတွင်
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဒေါက်တာမြင့်ထွေး ပြောကြားခဲ့သည့်
(အချက်အလက်များသိရှိရန် မိန့်ခွန်း ကောက်နုတ်ချက်မူကြမ်း)
(Draft)

ရန်ကုန်မြို့၊

ဖေဖော်ဝါရီလ (၉)ရက်၊ ၂၀၁၉ ခုနှစ်

- ယနေ့အစည်းအဝေးကို ကြွရောက်လာကြသော ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစား ဝန်ကြီးဌာန၊ ကျန်းမာရေးလူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်ဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ အခြေခံကျန်းမာရေးတက္ကသိုလ်ပါမောက္ခချုပ် (မကွေး)၊ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးနှင့်ကုသရေးဦးစီးဌာန၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များ၊ သုတေသနအဆိုပြုလွှာ ကနဦး စိစစ်ရွေးချယ်ရေးအဖွဲ့ဝင်များ၊ ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနမှ စီမံချက်မန်နေဂျာများ၊ တာဝန်ရှိသူများနှင့် နှီးနွယ်အသင်းအဖွဲ့များမှ ဖိတ်ကြားထားသူများ ဒီအခန်းထဲမှာရှိတဲ့သူအားလုံးကို ကျွန်တော့်အနေနဲ့ မင်္ဂလာပါလို့ နှုတ်ခွန်းဆက်ပါကြောင်း၊
- ယခုသုတေသနအဆိုပြုလွှာ ကနဦးစိစစ်ရွေးချယ်ရေးအဖွဲ့ကို (၂၀၁၈)ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ (၁၄)ရက်နေ့တွင် စတင်ဖွဲ့စည်းပေးခဲ့ပြီး ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနမှ အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်များ၊ အငြိမ်းစားပညာရှင်ကြီးများ၊ သုတေသနနယ်ပယ်တွင် အတွေ့အကြုံများစွာရှိသော ပညာရှင်ကြီးများ ပါဝင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါကြောင်း၊
- သုတေသနပြုလုပ်ခြင်းအား မိမိတို့နိုင်ငံတွင် တစ်ပြည်လုံးအတိုင်းအတာအနေဖြင့် ဆေးသုတေသနဦးစီးဌာနတင်မကပါဘူး၊ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန၊ ကုသရေးဦးစီးဌာန၊ တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်ဦးစီးဌာနမှူးများ၊ တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်မှာရှိသော ဆရာဝန်များအားလုံးလည်း သုတေသနပြုလုပ်သော အလေ့အကျင့် ယဉ်ကျေးမှုထွန်းကားလာကာ ပညာရပ်နယ်ပယ်အသီးသီးတွင် ယခုထက်ပိုမိုများစွာ တိုးတက်စေမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊

- သုတေသနပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် ဖြစ်စဉ်တစ်ခု၊ အခြေအနေတစ်ရပ်၊ လုပ်ငန်းတစ်ခုကို ဘက်ပေါင်းစုံမှ လေ့လာသုံးသပ်နိုင်မည်ဖြစ်ပြီး ထိုသို့ ဆန်းသစ်တီထွင်တွေးခေါ်ခြင်းနှင့် ဖောက်ထွက်တွေးခေါ်ခြင်းများ ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် မိမိတို့လုပ်ငန်းအသီးသီးတွင် တိုးတက်အောင်မြင်မှုများ ရရှိလာမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- ယခုသုတေသနရန်ပုံငွေကို အသုံးပြု၍ ဆေးသုတေသနဦးစီးဌာန တစ်ခုတည်းမဟုတ်ဘဲ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း အသီးသီးမှ မိမိတို့ သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းနယ်ပယ်အသီးသီးတွင် လက်တွေ့အသုံးချ သုတေသနများ ပြုလုပ်စေလိုပါကြောင်း၊
- အထူးသဖြင့် ကျန်းမာရေးမှူးများ၊ သားဖွားဆရာမများ၊ ကျန်းမာရေးကြီးကြပ်များစသည့် အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများမှလည်း ပြုလုပ်စေလိုပါကြောင်း၊
- နိုင်ငံတော်အစိုးရသစ် လက်ထက်တွင် ဝန်ကြီးဌာနမှ သုတေသနရန်ပုံငွေအတွက် (၂၀၁၇-၂၀၁၈) ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် သန်း (၁၀၀၀)ကျပ်၊ (၂၀၁၈-၂၀၁၉) (၆ လ) ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် သန်း (၅၀၀)ကျပ်၊ (၂၀၁၈-၂၀၁၉) ယခု ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် သန်း (၁၅၀၀)ကျပ် လျာထား အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့ပြီး လာမည့် (၂၀၁၉-၂၀၂၀) ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် သန်း (၃၀၀၀)ကျပ်အထိ ထားရှိဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- ပေးထားသောရန်ပုံငွေများအနက်မှ capacity building for ERC များအတွက်လည်းဖြစ်ကြောင်း၊ ERC တွေရဲ့ terms of reference များသည် အားလုံးတူညီရမည် ဖြစ်ပါကြောင်း၊ proposal အားလုံးသည် DMR နှင့် UPH တို့ ERC/ IRB များထံသို့သာ အားလုံးလာ ရောက်တင်ပြစရာမလိုဘဲ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်တွေမှာ အကုန်လုပ်လို့ရပါကြောင်း၊ ထိုသို့ဆောင်ရွက်လာနိုင်ရန်အတွက် ERC/ IRB capacity building workshop တွေကို တစ်ခုပြီးတစ်ခုလုပ်မည်ဖြစ် ကြောင်း၊

- Capacity building workshop များထိရောက်စွာဆောင်ရွက်၍ ဆေးနှင့် ဆေးနှီးနွယ်တက္ကသိုလ်များတွင် သုတေသနလုပ်ငန်းများ၊ မြှောက်များစွာ ဆောင်ရွက်နိုင်မှသာလျှင် တက္ကသိုလ်များ၏ပုံရိပ်က သိသာစွာ မြင့်မားလာ မည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ နိုင်ငံတကာမှ ဧည့်သည်များ/ပါမောက္ခတွေ လာရောက် လေ့လာသည့်အခါတွင်လည်း အဦးဆုံးအနေဖြင့် တက္ကသိုလ်များရှိ သုတေ သနဆောင်ရွက်နိုင်မှုများကို ဦးစွာမေးမြန်းလေ့ရှိပါကြောင်း၊
- သုတေသနဆိုင်ရာ ကျင့်ဝတ်ကော်မတီများကို အရည်အသွေးမြှင့်တင်ရေး နှင့် သုတေသနကျင့်ဝတ်ကော်မတီများ ယခုထက်ပိုမိုများပြားစွာ ဖွဲ့စည်း နိုင်ရေး၊ အထူးသဖြင့် တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်များနှင့် ဆေးနှင့်ဆေးနှီး နွယ်တက္ကသိုလ်များတွင် အဆိုပါ ကျင့်ဝတ်ကော်မတီများတွင် တိုးချဲ့ဖွဲ့စည်း နိုင်ရေး ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါကြောင်း၊
- Public health ethics တွင်ပိုအရေးပါသည့် ဗဟိုအဆင့်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်ဦးစီးဌာနမှူး အဆင့်မှာ ပိုက်ဆံသန်း (၁၀၀၀) ကျပ်ရရင် ဘယ်ကို ပေးမလဲ၊ MCH သို့မဟုတ် HIV ကို စီမံချက်အား ခွဲဝေပေးမည်နှင့်ပတ်သက် ၍ public health ethics principal များပေါ်မူတည်၍ ဆုံးဖြတ်ဆောင် ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ERC ကော်မတီကိုဖွဲ့တဲ့အခါ member များကို တစ်ချို့ ပုဂ္ဂလိကကျွမ်းကျင်မှုပေါ်မူတည်ပြီး ထည့်တာရှိသလို၊ ယေဘုယျ အားဖြင့် ဘာသာရပ်ပေါ်မူတည်ပြီး ထည့်စေချင်ပါကြောင်း၊
- ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနအနေဖြင့် ရရှိလာသော ဘဏ္ဍာငွေ များကိုပါအကြမ်းအားဖြင့် ခွဲဝေချထားရာတွင် ပြည်နယ်များ အများအားဖြင့် သုတေသနမလုပ်နိုင်သေးတဲ့အတွက် နည်းနည်းလျော့ပြီး တိုင်းဒေသကြီး များကိုပိုများရင် အဆိုပါတိုင်းဒေသကြီးအား ပိုက်ဆံပိုပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း၊
- ယခုကဲ့သို့ သုတေသန ရန်ပုံငွေများစွာချထားခြင်းသည် ဝန်ကြီးဌာန၏ သမိုင်းတွင် ပထမဦးဆုံးအနေဖြင့် ချထားခြင်းဖြစ်ပါကြောင်း၊
- ယခုဖွဲ့စည်းထားသော သုတေသနအဆိုပြုလွှာကနဦး စိစစ်ရွေးချယ်ရေး ကော်မတီအနေဖြင့်လည်း အဆိုပြုလွှာများ စိစစ်ရွေးချယ်ရာတွင် ပြုလုပ်

မည့် သုတေသနရည်ရွယ်ချက်၊ အသုံးဝင်ပုံ၊ ပြုလုပ်မည့် နည်းလမ်း၊ ကုန်ကျ စရိတ်တို့ကို ဦးစားပေး စဉ်းစားရွေးချယ်ရမည်ဖြစ်ပြီး ကနဦးရွေးချယ်ခြင်း ခံရသည့် သုတေသနအဆိုပြုလွှာများသည်လည်း သက်ဆိုင်ရာသုတေသန ကျင့်ဝတ်ကော်မတီများ၏ အတည်ပြုချက်ရရှိမှသာ သုတေသနလုပ်ငန်း များ စတင်ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊

- မြန်မာနိုင်ငံတွင် National Research Council ရှိမှသာလျှင် ဆေးသုတေသနဦးစီးဌာန၊ ပညာရေးဌာန၊ စိုက်ပျိုး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာနတို့ကို terms of reference နဲ့ဘယ်လိုမျိုးက member ဖြစ်တယ်ဆိုတာ ပြောစေချင်ပါကြောင်း၊ အခြေခံသုတေသနလုပ်ငန်းများသည် ဘဏ္ဍာငွေသုံးစွဲမှု အလွန်များပြား၍ ယခုသုတေသနရန်ပုံငွေအား မသုံးစွဲစေလိုပါကြောင်း၊
- သုတေသနလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်သူများအနေဖြင့် လက်ထောက်ကျန်းမာရေးမှူးများ၊ သားဖွားဆရာမများ စသည့် အခြေခံကျန်းမာရေး ပညာရှင်များကို သုတေသနအဆိုပြုလွှာများ လျှောက်ထားစေလိုပါကြောင်း၊ Survey research တွေကိုလည်း mobile tablet phone များ အသုံးပြုနိုင်ပြီဖြစ်ပါကြောင်း၊
- ယခု သုတေသနအဆိုပြုလွှာကနဦး စိစစ်ရွေးချယ်ရေးအဖွဲ့၏ သုတေသနဆိုင်ရာ အဆိုပြုလွှာများ တင်ပြပေးရန် ကြေညာချက် (call for proposal) ကိုလည်း ဦးစီးဌာနအသီးသီးတွင်နှင့် နီးနွယ်အသင်းအဖွဲ့ များသို့ တရားဝင် ဆက်လက် အကြောင်းကြားရန်နှင့် အားလုံးမှ သိရှိစေရေး ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါကြောင်း ပြောကြားခဲ့ပါသည်။